

QP Code : 16335

(3Hours)

[Total Marks : 80

N.B. : (1) Attempt any three questions from Q.No. 1 to Q.No.7.
(2) Q. No. 8 is compulsory.

1. (a)	Discuss the need and scope of Teacher Education.	10
(b)	Explain the need and importance of reflective teaching.	10
2. (a)	Discuss changing context of Teacher Education in the global scenario.	10
(b)	Explain professional ethics and code of conduct for teacher educators.	10
3. (a)	What are the factors responsible for privatisation of higher education ?	10
(b)	How do you create interest and motivate students to do research ?	10
4. (a)	Discuss the role and functions of U.G.C. in teacher education.	10
(b)	Describe the elements of cooperative learning. What are its advantages ?	10
5. (a)	Discuss the application of ICT in teacher education.	10
(b)	Discuss the trends in research on Teacher Education in India.	10
6. (a)	Explain the concept of autonomy ? How can autonomy help the affiliated institutions ?	10
(b)	Explain the meaning and components of teacher effectiveness.	10
7. (a)	Elaborate the quality indicators for teacher education.	10
(b)	Discuss the service conditions of Teacher Educators in India.	10
8.	Write short notes on any four of the following :	20
(a)	The use of performance appraisal of teachers.	
(b)	Nature of teacher education.	
(c)	The concept of professional obligation.	
(d)	Challenges for the education policy.	
(e)	Scope of research in teacher education.	
(f)	Teacher education during Buddhist period.	

[TURN OVER

सूचना : (१) प्रश्न क्र. १ ते प्रश्न क्र. ७ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
(२) प्रश्न. ८ अनिवार्य आहे.

१. (अ) अध्यापक शिक्षणाची गरज व व्याप्ती चर्चा करा. १०
(ब) परावर्तीय अध्यापनाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा. १०
२. (अ) जागतिक संदर्भात अध्यापक शिक्षणाची बदलत्या रूपरेषेची चर्चा करा. १०
(ब) शिक्षक प्रशिक्षकाची व्यावसायिक नितीमत्ता व बंधने स्पष्ट करा. १०
३. (अ) उच्च शिक्षणाच्या खाजगीकरणास जबाबदार घटक कोणते ? १०
(ब) आपण विद्यार्थ्यांमध्ये आवड निर्माण करून संशोधन करण्यासाठी त्यांना कसे प्रेरित कराल ? १०
४. (अ) अध्यापक शिक्षणामधील यु.जी.सी.ची भूमिका आणि कार्याची चर्चा करा. १०
(ब) सहकारी अध्ययनाचे घटक विशद करा. त्याचे उपयोग कोणते आहेत ? १०
५. (अ) अध्यापक शिक्षणामध्ये आय.सी.टी.च्या उपयोजनाची चर्चा करा. १०
(ब) भारतातील अध्यापक शिक्षणातील संशोधन प्रवाहांची चर्चा करा. १०
६. (अ) स्वायत्ततेची संकल्पना स्पष्ट करा. संलग्न महाविद्यालयांना स्वायत्ततेची कशी मदत होईल. १०
(ब) शिक्षक परिणामकतेचा अर्थ व घटक स्पष्ट करा. १०
७. (अ) अध्यापक शिक्षणासाठीचे गुणवत्तादर्शक निकष विस्ताराने वर्णन करा. १०
(ब) भारतातील शिक्षक प्रशिक्षाच्या सेवा शर्तीची चर्चा करा. १०
८. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर थोडक्यात लिहा. २०
 - (अ) अध्यापकाच्या कृतिमूल्यमापिकाचा उपयोग.
 - (ब) अध्यापक शिक्षणाचे स्वरूप.
 - (क) व्यावसायिक बंधनाची संकल्पना.
 - (ड) शैक्षणिक धोरणापुढील आव्हाने.
 - (इ) अध्यापक शिक्षणामध्ये संशोधनाच्या व्याप्ती.
 - (फ) बौद्धकालीन अध्यापक शिक्षण